

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **Ł. B.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu na posiedzeniu

w dniu 28 kwietnia 2021 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wznowienie postępowania zakończonych wyrokami

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 grudnia 2016 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym wyrok

Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 lipca 2016 r., sygn. akt II K (...)

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. kosztami postępowania wznowieniowego w kwocie 20 zł. (dwadzieścia złotych), obciążyć skazanego Ł. B.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 19 lipca 2016 r., sygn. akt II K (...) uznał Ł. B. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., przy zastosowaniu dyspozycji przepisu art. 60 § 2 pkt 2 i § 6 pkt 2 k.k., wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców Ł. B. oraz prokuratora, Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 29 grudnia 2016 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z podstawy prawnej wymiaru kary wyeliminował art. 60 § 2 pkt 2 i § 6 pkt 2 k.k., zaś orzeczoną karę pozbawienia wolności podwyższył do 8 lat. W pozostałej części Sąd Apelacyjny w (...) zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) był już dwukrotnie przedmiotem kontroli nadzwyczajnej Sądu Najwyższego, który postanowieniem z dnia 20 września 2017 r., sygn. akt II KK 263/17, oddalił, z powodu oczywistej bezzasadności, kasację złożoną na korzyść skazanego Ł.B., a także postanowieniem z dnia 27 marca 2019 r., sygn. akt II KO 38/18, oddalił jako niezasadne dwa wnioski jego obrońców o wznowienie postępowania w tej sprawie (wnioski o wznowienie postępowania złożyli: adwokat M. M. oraz adwokat P. M.).

Obecnie kolejny wniosek o wznowienie postępowania skierował do Sądu Najwyższego adwokat P. M. - obrońca skazanego Ł. B. Na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wniósł o wznowienie postępowania celem przeprowadzenia dowodu z:

1. opinii biegłego sądowego z zakresu fotografii i zapisów wizyjnych G. C. z Biura Ekspertyz Kryminalistycznych (...) w W. z dnia 21 stycznia 2019 r., na okoliczność możliwości dostrzeżenia przez skazanego pokrzywdzonego bezpośrednio przed jego potrąceniem w dniu zdarzenia, tj. 2 sierpnia 2015 r.,
2. oświadczenia A. K. z dnia 12 kwietnia 2019 r., konkubiny skazanego i jednocześnie świadka zdarzenia, na okoliczność deklarowanej gotowości do złożenia wyczerpujących zeznań w związku z czynem z dnia 2 sierpnia 2015 r., nieznanym dotychczas organom procesowym,
3. zeznań świadków A. K. oraz Z. B., zamieszkałych w Ż., przy ul. (...), na okoliczność przebiegu zdarzenia z dnia 2 sierpnia 2015 r., w szczególności zaś motywacji skazanego w czasie czynu i jego relacji bezpośrednio po dokonaniu potrącenia pokrzywdzonego,

4. opinii biegłego sądowego z dziedziny rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych celem ustalenia przyczyn zaistniałego w dniu 2 sierpnia 2015 r. zdarzenia, w tym określenia stopnia przyczynienia się skazanego i pokrzywdzonego do mającego miejsce potrącenia.

Według adw. P. M. - obrońcy Ł.B., dowody te wskazują na poważne prawdopodobieństwo błędności prawomocnego wyroku skazującego.

Podnosząc powyższe **wniósł** o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 grudnia 2016 r., sygn. akt II AKa (...), oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 lipca 2016 r., sygn. akt II K (...), i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. celem ponownego jej rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku z dnia 8 marca 2021 r., PK IV Kw [...], wniósł o oddalenie tego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego Ł. B. o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołuje się w obrońca skazanego Ł. B., przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. W doktrynie podkreśla się, że wskutek usunięcia z dniem 1 lipca 2015 r. z art. 540 § 1 pkt 2 zwrotu *"nie znane przedtem sądowi"*, nowe fakty lub dowody mogące stanowić podstawę wznowienia, mogą być uprzednio nieznane, nie tylko sądowi, ale również stronie (D. Świecki (w:), D. Świecki (red.), B. Augustyniak, K.Z. Eichstaedt, M. Kurowski, Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 540 k.p.k., Tom II, LEX 2015). Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić jakiegokolwiek nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności taksatywnie wymienionych w pkt. 2 art. 540 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu. Innymi słowy, muszą

stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, z. 7-8, poz. 47, z dnia 12 października 2004 r., III KO 32/02, OSNKW 2004, z.10, poz. 99 i cytowane tam orzecznictwo, z dnia 12 lutego 2009 r., III KO 73/08, R-OSNKW 2009, poz. 396, z dnia 16 lipca 2013 r., III KO 19/13, LEX nr 1341280). Podkreśla się też, iż z uwagi na specyfikę postępowania wznowieniowego sąd rozpoznający wnioski o wznowienie postępowania karnego nie dokonuje na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności poczynionych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku skazującego, gdyż jego obowiązkiem jest jedynie zweryfikowanie, czy okoliczności podane we wniosku o wznowienie, wskazują na znaczne prawdopodobieństwo wadliwości tego wyroku (por. np. postanowienia Sadu Najwyższego: z dnia 27 listopada 2003 r., V KO 30/03, R – OSNKW 2003, poz. 2545, z dnia 5 grudnia 2013 r., V KO 71/13, LEX nr 1400598)

Odnosząc powyższe uwagi do realiów niniejszej sprawy stwierdzić należy, że obrońca skazanego Ł. B. nie przedstawił we wniosku o wznowienie postępowania, żadnych nowych faktów, czy dowodów, w rozumieniu powołanego przepisu, które w sposób wiarygodny i wysoce prawdopodobny podważałyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne. Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy rozstrzygnął już negatywnie, powołanym wyżej postanowieniem z dnia 27 marca 2019 r., sygn. akt. II KO 38/18, odnośnie niemalże identycznego co do podstaw wniosku o wznowienie tego samego obrońcy. Sąd Najwyższy w pełni podziela przedstawione w uzasadnieniu tego postanowienia oceny, co do „nowości” ewentualnego dowodu z przesłuchania A. K. oraz z postulowanego wówczas opiniowania z zakresu informatyki i analizy nagrań wideo. Uwagi te są zachowują aktualność również w odniesieniu do treści niniejszego wniosku o wznowienie postępowania.

Podkreślić w tym miejscu należy, że w postępowaniu w przedmiocie wznowienia postępowania, ciężar uprawdopodobnienia podstawy do wznowienia

postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. spoczywa na autorze wniosku o wznowienie postępowania. Zatem to obrońca skazanego, powołując się na podstawę *de novis*, ma obowiązek wykazania wysokiego prawdopodobieństwa błędności prawomocnego wyroku skazującego i zasadności wniosku o wznowienie postępowania, czego jednak nie uczynił. Wniosek o wznowienie postępowania sądowego złożony w niniejszej sprawie, ewidentnie zaś wpisuje się w krąg tych inicjatyw procesowych, które muszą zostać potraktowane jako działania zmierzające do przeniesienia ciężaru dowodzenia wskazanych we wniosku twierdzeń na Sąd Najwyższy.

Równie krytycznie należy ocenić próby niejako ekstraordynaryjnego wprowadzania do procesu dowodów, które nie zostały zgłoszone na rozprawie głównej i w procedurze odwoławczej, skoro sprawa skazanego była merytorycznie rozpoznawana w reżimie postępowania kontradyktoryjnego.

I tak, wbrew ciążącemu na autorze wniosku obowiązkowi dowodzenia, jak i wbrew jego twierdzeniom, nie załączono do wniosku dokumentu zawierającego depozycje A. K., które mogłyby podważyć, korzystające z domniemania prawdziwości, ustalenie sądowe, co do przebiegu inkryminowanego zdarzenia z dnia 2 sierpnia 2015 r.

Z przedłożonego przez obrońcę pisemnego oświadczenie z dnia 12 kwietnia 2019 r., wynika jedynie wola złożenia zeznań, które, cyt. „... z oczywistych względów stanowić będą nowe, nieznane wcześniej okoliczności wskazujące ewentualnie na potrzebę wznowienia postępowania w zakończonym procesie”. Oświadczenie to, z uwagi na ogólnikowość zawartych w nim twierdzeń, niedających się zweryfikować innymi dowodami, bez wątpienia nie podważa skutecznie dowodów stanowiących podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych. Na marginesie można jedynie zaznaczyć, że okoliczność nieprzeprowadzenia przesłuchania A.K. jest w pełni zrozumiała. Autor wniosku w dalszym ciągu pomija okoliczność, że świadek ta w postępowaniu przygotowawczym, jako osoba najbliższa w stosunku do podejrzanego, odmówiła złożenia zeznań i, jak się wydaje, właśnie z tego względu, żadna ze stron nie wnosiła o przesłuchanie tego świadka w postępowaniu sądowym prowadzonym w obowiązującym wówczas modelu kontradyktoryjnym. Z

załączonego do niniejszego wniosku oświadczenia A. K. nie wynika natomiast, by zmieniła ona swoją postawę procesową, a nadto, że z jej zeznań miałyby wynikać nowe, nieznane wcześniej okoliczności wskazujące na potrzebę wznowienia postępowania.

Podobnie, jako podstawę *de novis* nie sposób traktować dołączonej do wniosku prywatnej opinii biegłego z zakresu fotografii i zapisów wizyjnych. Trafnie wskazuje Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku, że konkluzje zawarte w owej prywatnej opinii kompletnie roz mijają się z oczekiwaniami samego autora wniosku o wznowienie postępowania. Brak w niej jest bowiem ustalenia jakoby Ł.B., uruchamiając samochód i najeżdżając na pokrzywdzonego, skoncentrowany był wyłącznie na obserwowaniu A. K., co poddałoby w wątpliwość kwestię umyślności potrącenia. Wręcz przeciwnie, biegły wręcz stwierdza, że cyt. „*.. kierowca odwracał głowę (brak możliwości odczytania gdzie miał skierowany wzrok) w kierunku mężczyzny będącego przed jego pojazdem, jak również w momencie oddalania się z parkingu patrzył przed siebie.*”. Tym samym autor wniosku przedstawia dokument potwierdzający ustalony przez sądy orzekające przebieg zdarzenia z dnia 2 sierpnia 2015 r.

Za niezrozumiałe, w realiach sprawy, natomiast należy uznać żądanie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych, a to z uwagi na nieprzydatność dla stwierdzenia okoliczności związanych z popełnieniem przypisanego przestępstwa usiłowania zabójstwa przy użyciu narzędzia w postaci samochodu.

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami, Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.